Folkhälsomyndigheten

Svarsfil till remiss angående Folkhälsomyndighetens förslag till vägledning om smittspårning vid objektburen smitta, dnr 00177–2019

Fyll i svarsfilen, spara den och skicka den till oss enligt instruktion i brevet. Vid behov gör svarsrutorna större och/eller infoga ytterligare rader.

Datum	2021-06-22
Remisslämnare (organisation)	Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
Kontaktperson	Karl Ståhl
E-postadress till kontaktperson	Karl.stahl@sva.se
Telefon till kontaktperson	0725139580

Remissvar	(sätt kryss i vald ruta)
Avstår från yttrande	
Tillstyrker utan kommentar	
Tillstyrker med kommentar	x
Avstyrker med motivering	

Inledning (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

Centrala begrepp i miljöbalken (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
6	**Följande stycke är till viss del missvisande:** Djur som inte är sällskapsdjur enligt miljöbalken faller normalt under Jordbruksverkets ansvar när det gäller att kontrollera och bekämpa smittsamma djursjukdomar (1)	**Bör förtydligas:** Det är framför allt smittämnets art som avgör om kontrollen och bekämpningen av sjukdom faller under Jordbruksverkets ansvar (i vilken grad sjukdomen i fråga är reglerad eller ej, enligt epizooti- och zoonoslag).
7	**I texten påpekas att** ”Djurägaren brukar få hygienråd av behandlande veterinär eller länsstyrelsen (länsveterinären)”	**Bör förtydligas:** Att det inte åligger veterinärer att ge hälsoråd till människor, utan det ansvaret ligger hos sjukvården, som också är ansvarig för rådgivning till djurägaren avseende smittförebyggande åtgärder och annat av vikt för individens hälsa. Däremot åligger det veterinären att informera djurägare att det rör sig om en zoonos
8	**Enligt förslaget:** Därför måste man i varje enskilt fall bedöma om en sjukdom kan räknas som allvarlig smittsam sjukdom, enligt miljöbalken.	**Tillägg:** Kommunen bör konsultera expertmyndigheter för stöd i bedömningen

Smittskyddslagen och kategorier av smittsamma sjukdomar (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

Kostnader och ersättning i samband med smittspårning (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
12	Det bör noteras att provtagning avseende smittspårning inte automatiskt är en del djursjukvård. Provtagning och analys måste bekostas av djurägaren privat, liksom det eller de veterinärbesök som krävs. Praktiserande veterinär har i praktiken inte möjlighet ombesörja att djurägare går med på att inställa sig, tar prover och bekosta detta samt analyser.	

Beredskap för smittspårning (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
14	Etablerad kontakt och framtagande av rutiner som inkluderar djursjukvården saknas i beskrivningen. Likaså saknas kontakt med SVA för inhämtande av kunskap och	

	vägledning. Det saknas också planering avseende hantering av kostnader för provtagning av sällskapsdjur när sådana anses vara nödvändiga.	

Smittspårning – de viktigaste momenten (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
1. Starta en utredning (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
2. Kommunicera och samråda (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
21	**Enligt texten:** Har Folkhälsomyndigheten enligt smittskyddslagen ett nationellt samordningsansvar vid länsöverskridande personrelaterade utbrott, och länsstyrelsen har ett samordningsansvar om det rör sig om smitta från djur? Det framgår däremot inte av vägledning hur smittspårningen sker om händelsen berör flera kommuner. Vem har samordningsansvaret då?	

Kommenterad [AL1]: Förstår inte detta i relation till det som står i rutan under? Hör de ihop? Verkar beskriva samma del av texten? Är det frågor eller utdrag ur texten? Otydligt.

21	**Enligt texten:** Till exempel har Folkhälsomyndigheten enligt smittskyddslagen ett nationellt samordningsansvar vid länsöverskridande personrelaterade utbrott, och länsstyrelsen har ett samordningsansvar om det rör sig om smitta från djur.	**Förslag på förtydligande/tillägg:** Bör framgå tydligt att kontakt alltid kan tas med SVA, expertmyndighet i frågor som rör smittsamma sjukdomar hos djur, för samverkan och vägledning i frågor som rör smittspårning, provtagning och analys. Expertis finns tillgänglig dygnet runt Det saknas en beskrivning av funktionen Zoonossamverkan som är ett lämpligt forum för att lyfta eventuellt större händelser som rör smitta från sällskapsdjur. Att kalla till ett zoonossamverkansmöte kan vara ett effektivt utnyttjande av tid och resurser i samband med sådana händelser
22	**Enligt texten:** När det gäller sällskapsdjur är det vanligt att djurägaren redan har varit i kontakt med en veterinär som har undersökt djuret. Det kan också förekomma att miljö och hälsoskyddskontoret behöver kontakta djurägaren och berätta att djuret eventuellt är källa till smitta och att det behöver undersökas och provtas av en veterinär.	**Förslag:** Direktkontakt från kommunen kan också behöva tas med veterinär specialiserad på djurslaget för diskussion kring smittämne och provtagning i samband med frågor som rör sällskapsdjur.
3. Ta fram en eller flera hypoteser (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

Kommenterad [AL2]: Kanske förtydliga hur man får detta att hända. Kommunen sammankallar ju inte, utan det brukar vara någon av de centrala myndigheterna så då behöver kommunen uppmanas till att kontakta någon av dessa.

4. Ta prover (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
27	**Enligt texten:** Innan proverna tas bör kommunen ha kontaktat laboratoriet för råd och instruktioner om till exempel vilken utrustning som ska användas till provtagning samt hur proverna ska förvaras och transporteras i väntan på analys.	**Bör förtydligas:** Vid provtagning av sällskapsdjur bör kontakt med SVA tas för vägledning kring smittspårning och provtagning Kontakt kan också behöva tas med veterinär specialiserad på djurslaget för diskussion kring smittämne och provtagning av sällskapsdjur.
28		**I blå ruta:** Vid provtagning av sällskapsdjur i samband med smittspårning, rådgör med SVA
31 Bedömning av provsvar	**Enligt text:** Laboratoriet kan svara på frågor om analysresultatet, hur de kom fram till ett visst resultat och vilken metod som använts. De känner dock inte till omständigheterna kring provtagningen, och bör därför inte bedöma frågor som rör smittspårningen eller tolkningen av provresultatet. Om kommunen behöver hjälp med att tolka ett resultat bör den i första hand samråda med smittskyddsläkare.	**Bör förtydligas:** För bedömning av provsvar som gäller sällskapsdjur bör de som håller i smittspårningen ta kontakt med veterinär specialiserad på det aktuella djurslaget, om möjligt samt med SVA för inhämtande av kunskap och vägledning.
5. Göra besök på plats (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

33	I texten står att vid inspektionen kan man ”ge råd eller se till att verksamhetsutövaren eller djurägaren vidtar omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatt smittspridning Det är dock oklart vem som ger råden för djurägaren och vilka eventuella råd som ska ges för att förhindra fortsatt smittspridning.	**Bör förtydligas:** För råd som avser omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatt smittspridning från sällskapsdjur bör de som håller i smittspårningen ta kontakt med veterinär specialiserad på det aktuella djurslaget om möjligt, samt med SVA för inhämtande av kunskap och vägledning.
6. Identifiera och undanröj smittkällan (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
34	Som ovan	**Bör förtydligas**: Även expertmyndigheter (SVA när det gäller smitta hos sällskapsdjur) behöver vara inblandade vid bedömning av analysresultat samt vid åtgärder för att undanröja smittkällan.
7. Dra slutsatser, avsluta och rapportera (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

Myndigheters och andra aktörers ansvar vid smittspårning (ange sida)	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
44 rubrik Kommunen	Enligt text: I detta arbete samarbetar kommunen med	**Förslag på tillägg:**

	smittskyddsläkaren och andra berörda aktörer.	I frågor som rör sällskapsdjur bör kontakt tas med veterinär specialiserad på det aktuella djurslaget, samt med SVA för inhämtande av kunskap och vägledning.

Ordlista/Förkortningar	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**

Bilaga 1 Exempel på allvarliga smittsamma sjukdomar enligt miljöbalken	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
	Flera av de agens som tas upp i Bilaga 1 är inte aktuella för sällskapsdjur i allmänhet och andra bara för vissa djurslag.	För tydlighetens skull vore det värdefullt att i vägledningen specifikt ange aktuella djurslag för respektive agens och undvika termen ”sällskapsdjur” som kan ge upphov till oklarheter. En separat tabell för smittämnen som är aktuella för djur skulle förenkla för läsaren

Bilaga 2. Intervjufrågor vid misstänkt smitta från objekt eller sällskapsdjur		
	Enligt text:	**Förslag på ytterligare information som bör inhämtas:** 1. Vilket/vilka djurslag är nödvändigt att veta.

	Har du husdjur eller har du varit i kontakt med husdjur, till exempel reptiler, fåglar, katter eller råttor? När?	2. Också nödvändigt att veta vilken typ av kontakt som skett och i vilken grad, inkluderande om kontakt med avföring kan ha förekommit

Bilaga 3. Intervjufrågor vid misstänkt legionellasmitta		

Bilaga 4. Fallbeskrivningar och hypoteser inför vidare utredning, provtagning och analys		